

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

פר' וארא א' שבט תשע"ג 8

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ	ליקו"מ ייחודי
שבת	א'	ל.	רמ"ו
ראשון	ב'	ל:	רמ"ז
שני	ג'	לא.	רמ"ח
שלישי	ד'	לא:	רמ"ט
רביעי	ה'	לב.	ר"ג
חמישי	ו'	לב:	תק"א
שישי	ז'	לג.	ב'

חשיבות הלימוד

ותהלה לאל בחסדו הגדול הפליא לעשות עמו לגלות תורות כאלה ועצות עמוקות כאלה על כל דבר ודבר בכלל ובפרט בדרכים ונפלאים מאד בדרך תמימות ופשיטות גמור השיון לכל נפש, ואף על פי כן הפל נמשך מספיקי הישועה מפנים עמוקים עצה וכו' עמוקים עמוקים מאד מאד אשר אפלו מי שגא במעמקי מים ושבילת שטפתה יכול למצא גם שם את השם יתברך ולהתקרב אליו מכל מקום שהוא על ידי צעקה ואנחה וקצון וכסופין טובים ולשפוח את נפשו תמיד בכל נקדה ונקדה טובה וכו'. למען השם ולמען השם לבל יקינו בעיניכם חס ושלום חס ושלום דברינו. כי הם מתחדשים בכל יום בבחינת חסדי ה' כי לא תמנו וכו' חדשים לבקרים רבה אמונתך:

(עלים לתרופה - מכתב שפ"א)

תורה כ'

להיות איש ישראל באמת

שְׁאֲמַרְתֶּם שְׂאֲרָךְ יִשְׂרָאֵל הִיא גְדוּלָה כָּל כֶּן, וְשִׁוּהָ עָרָה נֶחֱחוֹן הַפְּלִחְתָּהּ? וְגַעַר בִּי וְעֵנָה וְאָסַר, כְּנֻנְתִּי אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל הַזֹּאת בְּפִשְׁטוּת, עִם אֵלֹה הַבְּתִימִים וְהַדְּרִירוֹת. כְּלוּמָר שְׂכָל כְּנֻנְתּוֹ בְּפֹה שְׂהָאֲרִיךְ בְּמַעֲלַת אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, כְּנֻנְתּוֹ כְּפִשְׁטוֹ עַל אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל הַזֹּאת שְׂבִיגִי יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים לְשֵׁם, שְׂרַצוֹנֹה שְׂכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל כָּל מִי שְׂרַצָּה לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמְתּוֹ, יִסַּע לְאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, וְאֶף עַל פִּי שִׁישׁ לוֹ מְנִיעוֹת רְבוּת עַל זֶה, וְשִׁבְרָ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְיִלַּךְ לְשֵׁם כִּי זֶה עָרָה נֶחֱחוֹן הַפְּלִחְתָּהּ כְּשִׁזְכִּינֵי לְבוֹא לְאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל וְכו':

וְהָ אֲשֶׁר הַעִיר לְבָבִי בְּיִתְרָה וְחִזַּק אוֹתִי בְּיִתְרָה, לְעֵבֶר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת הַרְבוּת שֶׁהָיָה לִי בְּלִי שְׁעוֹר לְשִׁבְרָ בְּלֵם וְלְבוֹא לְאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הָיָה בְּעֵזְרִי לְשִׁבְרָ מְנִיעוֹת וּבְלִבּוּלִים וְעַנּוּבִים כְּאֵלֶּה, וְלְבוֹא לְשֵׁם בְּשִׁלּוֹם וְלְחַזֵּר בְּשִׁלּוֹם.⁴

כיסופים לארץ ישראל

וְהִנֵּה אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְנִבְנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הַרְבֵּי רַבִּי נִחְסוֹן, זִכְרֵ צְדִיק לְבִרְכָּהּ הוּא גְלָה לָנוּ בְּמִאֲמָרָיו הַקְּדוּשִׁים גְּדֹל וְנִפְלְאוֹת מַעֲלַת קְדוּשַׁת אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, גַּם עֲכָשִׁי כְּשֶׁהִיא בְּגִלוֹת... וְלָבוּ הָיָה בּוֹעֵר מֵאֵד לְאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, כִּי קוֹדֵשׁ אֵשׁ, וְגַם אַחַר בִּיאָתוֹ מֵאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, הָיָה גַם כֵּן הַשְׁתַּוְקוּתוֹ לְאֶרְךְ יִשְׂרָאֵל עֲצוּם וּמְפִלֵּג מֵאֵד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ מִפֶּשׁ, כְּאֲשֶׁר אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ לָנוּ אֲשֶׁר בְּהִיּוֹתוֹ בְּלִמְבָרָךְ יֵשֵׁב עִם אֲנָשִׁים בְּסַעֲדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל שְׁבֵת קִדְשׁ, שְׂאָז הוּא רַעוּא דְבַעוּי, וְדָבָר אֵז הַרְבֵּה מְגִדֵל קְדוּשַׁת אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל בְּרַצוֹן וְהַשְׁתַּוְקוּת עֲצוּם עַד מֵאֵד, עַד שֶׁהַחֲשִׁיךְ הַלְּיָלָה, וְלֹא הִכְנִיסוּ עֵדִין וְרַבִּיתוֹ, וְהַרְגִּישׁוּ הַאֲנָשִׁים שֶׁיֵּשְׁבוּ

ס"ק י': בְּאֵלִין אֲשֶׁתַּכַּח גְּבַר תְּקוּף, הִינּוּ כְּשֶׁבֶא לְבַחֲנִית אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, אִזִּי נִקְרָא גְבַר תְּקוּף, כִּי קִדְם שְׂבֵא לְבַחֲנִית אֶרְךְ יִשְׂרָאֵל, אִזִּי "אל יתהלל חגר כמפתח". אָבֵל אַחַר כֵּן כְּשֶׁנוֹצַח, אֵז נִקְרָא אִישׁ מְלַחְמָה:

יסורים

ארץ ישראל, הארץ 'אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ דָרַשׁ אֶתְּהָ תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית הַשָּׁנָה,¹ נְקִינִית עַל יְדֵי יִסּוּרִים. "תניא, רבי שמעון בן יוחאי אומר: שלש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל, וכולן לא נתנן אלא על - ידי יסורין. אלו הן: תורה וארץ ישראל והעולם הבא. ארץ ישראל - דכתיב "כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלהיו מיסרך", וכתוב בתריה: "כי ה' אלהיו מביאך אל ארץ טובה."²

איש ישראלי באמת

להתחיל ללכת מדרגה לדרגה - להתקרב להשם באמת, לעלות לקדושה, לזה זוכים רק על ידי ארץ ישראל.³ "מי שרצוה להיות איש ישראלי באמת, דהניו שילך מדרגא לדרגא, אי אפטר כי אם על-ידי קדושת ארץ-ישראל. כי כל עליות שצריכין לעלות אל הקדושה, הם נק על-ידי ארץ-ישראל. וכן כל עליות התפילות הם נק בארץ ישראל."⁴

כפשוטו עם אלו הבתים

"ואחר שגמר התורה אחר כך בעת השיחה שאלתי אותו (מוהר"ת לרביה"ק) מה פונתכם בפה

לקוטי-הלכות <<<< הלכה למעשה

עפ"י הדין היומי בליקו"מ

הל' גילוח ה' - הל' נידה ב'

א. עיקר האישי הישראלי נברא, שישתדל כל ימיו, ביגיעות ועבודת הבורא ית', עד שישגי המקיפים שאפשר לו להשיג - זהו כל תכליתו. (ה - א)

ב. הבחירה תלוי בדעת שהאדם ממשיך לעצמו, אם הוא ממשיך את הדעת דק', אזי הוא זוכה ע"י הדעת להכיר את השי"ת. אבל הרשעים עושים מעשי זמרי, ומבקשים השגת הדעת כפנחס, הם ע"י דעתם באים לכפירות גדולות, ומתרחקים מהשי"ת, ומכשילים את הרבים הכרוכים אחריהם. (ה - ו)

" וכמו ששמעתי מפיו הק' בלשון זה, שזה א"א להשיג אין הבחירה היא בתוך הידיעה בעצמה, ועל כן בעת שצריכין להמשיך דעת, שם עיקר הבחירה."

ג. אע"פ שהדעת לפני העינים, אעפ"כ אין רואין אותו מריבוי ההסתרות וההעלמות. וכל הקושיות והמבוכות שקשה לכ"א על צדיקי אמת וכשירי הדור, הכל נמשך מתעלמות המוחין והמקיפין שאינו זוכה להשיגם, ושם עיקר בחירתו, כי עיקר הבחירה ע"י שאין מבינים תכף הקושיות והמבוכות. (ה - ז)

"שכל זה עובר גם עתה על כל אחד ואחד, ומשכיל על דבר טוב החפץ באמת לאמיתו, יבין מזה עצות והתחזקות, להתקרב לנקודת האמת, וכשרואה שבאים על דעתו קושיות ובלבולים, כמה וכמה הוא צריך לצעוק להשי"ת, כי ע"י צעקה מולידין המוחין מתעלמותן."

ד. צריך כ"א לראות להתחזק, להשיג השגות לפי מדרגתו, כי בוודאי כשהוא יכול להשיג השגה גדולה לפי מדרגתו.

אסור לו להסתפק עצמו, בהשגה ושכל קטן ששישי, ואפי' להיפך דהיינו להסתכל למעלה ממדרגתו ג"כ אסור. (לא ילבש גבר א - א)

ה. בשביל זה התפילה מכונה בשם אשה, בחי' אשה יראת ה' כמובא, כי בשעת התפילה צריך להיות בבחי' אשה, בחי' מקבל, שהוא חלוש כח, היינו שלא ישתמש בשום כח של מעשיו הטובים, רק יהיה בבחי' חלישות כח, כאילו אין לו שום כח, רק יתפלל דברי רכות ותחנונים כרש ואביון. (הל' ב)

ו. כי הסט"א כשמכניעים אותה, אזי היא בעצמה נעשית בעל כרחו, מרכבה לקדושה, ונותנת כח וסיוע לקדושה. (הל' ב)

ז. כשפוגמין בהבגדים, פוגמין בהדעת ממש, שהוא פגם הברית. (הל' ג)

ח. כי אחר התחלת התשובה, דהיינו עזיבת החטא, עדיין א"א להתקרב תכף להשי"ת, עד אשר יצטרף, ויתלבן, וישמור עצמו מן החטא כמה ימים. כדי שעי"ז יגרש ממנו הסט"א שהיתה נאחזת, ותתפרד ממנו, ואז הוא ראוי לטהרה גמורה, ולזכות לשוב למקומו. (נידה - א)

"כי תחילת ההתקרבות היא התרחקות, וצריך לסבול צער של אלו היסורין של ההתרחקות, שצריך לקבל עליו בתחילת התשובה."

ט. באמת א"א להכירו, ולידע ממנו ית' ע"י שום מידה וספירה, כ"א ע"י אמונה לבד, וגם א"א שיתגלה שום מידה, ושום ספירה, כ"א ע"י האמונה. (ב - ב)

"ועיקר האמונה הוא במה שאין מבינים בשכל, וא"כ מהיכן יבוא לדעת שיאמין בזה, אך באמת היא נפלאות תמים דעים, שברא בחכמתו הגדולה, כח בשכל האדם, שיהיה לו כח לצמצם ולסלק דעתו, ולהאמין באמונה לבד, ע"י כח הרשימו שנשאר בהדעת, אפי' לאחר הסתלקות הדעת, כי אע"פ דאיהו לא חזי מזליה חזי, כי אע"פ שאינו מבין הדבר בשכלו, אע"פ מבין מרוחק שראוי לו להאמין."

י. אסור לחקור למעלה ממדרגתו, שלא יהיה ח"ו בבחי' ריבוי האור - גורם שבירת כלים, כי כשרודף שכלו להסתכל במה שאין לו רשות, ואינו רוצה לסמוך על האמונה לבד, נמצא שפוגם באמונה, ואזי מחמת ריבוי אור השכל, נשבר כלי האמונה, ואז נתבטל הדעת לגמרי, אפי' מה שהיה אפשר להבין מתחילה. (ב - ג)

אָצְלוּ שְׁהִתְחִיל לְגוֹעַ, וַיִּצְעֲקוּ לְהִבְיֵא נֵר לְבַיִת, וְעוֹרְרוּ וְהִקְיִצוּ אוֹתוֹ, וְהִבְיִנוּ אֶזְ אֲשֶׁר בְּגִלְל גְּדֹל הַשְּׁתוֹקֵקוֹתוֹ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּלַתָּה נִפְשׁוֹ לְצֹאֵת.⁵

פטירת משה רבינו

"וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלֹמֹנֹה, אֲשֶׁר נִרְמָז גַּם בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה אֲצֵל הַסְּתַלְקוֹת מִשָּׁה בְּגֵנוּ עָלָיו הַשְּׁלֹמֹה, שֶׁיִּצְאָה נִפְשׁוֹ בְּעֵת בְּרֵעָא דְרַעְיוֹן בְּשִׁבְתָּ בְּמִנְהָה, מִחֲמַת גְּדֹל הַשְּׁתוֹקֵקוֹתוֹ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי יִדוּעַ שְׁהִתְפַּלֵּל מִשָּׁה תַקְט"ו [חֲמִשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשׁ עֶשְׂרִי] תַפְּלוֹת לְבֹאֵ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְבַסּוּף קִשְׁאָמֵר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ "זֹאת הָאָרֶץ וְכו' הָרְאִיתִיךָ בְּעֵינַיִךְ וְשָׁפָה לֹא תַעֲבֹר", מִיָּד מִיָּד יִנְקֹת שָׁם מִשָּׁה" וְכו', כִּי עַל יְדֵי שְׁפָרְאִין לוֹ לְאָדָם דָּבָר הַנְּחָשֶׁק, וּמוֹנֵעִין אוֹתוֹ מֵאֲתוֹ, נִתְגַּבֵּר הַחֲשָׁק בְּיִתְרֵהּ, כְּמוֹ כֵן עַל יְדֵי שְׁהִרְאָה לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אֶת הָאָרֶץ, וְאָמַר לוֹ וְשָׁפָה לֹא תַעֲבֹר, נִתְגַּבֵּר חֲשָׁקוֹ בְּיִתְרֵהּ עַד שֶׁיִּצְאָה נִפְשׁוֹ.⁵

אפילו רגלי

"וְעַל כֵּן גַּם בְּזִמְנֵי הַזֶּה עָקַר נֶצְחוֹן הַפְּלִחְקוֹה, הוּא לְבֹאֵ לְאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּכִשְׁיֹטוֹת. כְּמוֹ שֶׁיִּשְׁרָאֵל נוֹסְעִים לְשָׁם עֲכָשׁוּ לְתוֹךְ הַבְּתָיִם וְהַדִּירוֹת הַנִּמְצָאִים שָׁם, וְצָרִיכִים לְהִיֹּת מְרַצִּים לְבֹאֵ לְשָׁם אֲפִלוּ בְּדַחְקוֹת, וְאֲפִלוּ רְגְלֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לֶךְ-לֶךְ" בְּבַחֲיַנֵּת הַלֵּיכָה בְּרַגְלֵיךָ דְזָקָא.⁶

הלב שורש התורה

הלב הוא השורש של כל הדיבורים, בלב הזה כתובים כל החידושים וביאורי התורה. והלב הזה הוא ירושלים 'דברו על לב ירושלים'. (כמבואר כל זה בתורה) "אבל הוא סוד נפלא, וחשבון דק ועמוק עמוק מי ימצאנו, לא לחנם מסורה עדות לבית דין בירושלים דוקא, בא וראה סוף מס' ברכות, חנניה אחי ר' יהושע שבקש לעבר שנים ולקבוע חדשים בחוץ לארץ, ובקשו לנדותו, דכתיב כי מציון תצא תורה, ולא ממקום אחר, שמע מינה שהמקום גורם לידע סוד נפלא הזה."⁷

הלב - ירושלים

ירושלים היא הממשיכה את התורה והחידושים, לכל המפרשים, המבארים, והלומדים, והמתעסקים בתורה, 'כי מציון תצא תורה ודבר ה' קירושלם'.⁸ 'לב ירושלים, ששם ביאורי התורה.. שממש תצא דבר ה' לביאורי-התורה."⁹

"זהו הוא לכו ונעלה אל הר האלהים ממש, המקודש מצד עצמו, בהיותו עולים אל בית אלהי יעקב, כי הוא עצמו יורנו מדרכיו, ונלכה באורחותיו, אפילו יצויר תצא התורה מציון חוצה, וכן דבר ה' אשר דבר עם ישראל יצא מירושלים, ולא תהיה שם תורה ודבר ה', לא יעשה זה שום חסרון והעדר השלמות, כי קדושת המקום מספקת ודיה להשגת שלמותו."¹⁰

הצדיקים שהיו בחוץ לארץ

"לפי המבואר שאי אפשר להיות איש יהודי, דהיינו לילך מדרגה לדרגה, כי אם על ידי ארץ ישראל כפשוטו. אם כן יש להבין איך הלך רבינו

ז"ל בעצמו מדרגה לדרגה, קודם שהיה בארץ ישראל? וכן עוד כמה צדיקים גדולים שלא יכלו לבוא לארץ ישראל, כגון הבעל שם טוב ז"ל, ועוד כמה כיוצא כידוע?

על כן נראה לעניות דעתי דיש לומר, שבוודאי צריך להיות בארץ ישראל בפועל ממש, אך קודם שזוכים להוציא מכה אל הפועל ענין זה, אז על כל פנים על ידי ההשתוקקות, והגעגועים, והכיסופין, שנכסף להיות בארץ ישראל, נמשך עליו על ידי זה גם הארה מקדושת ארץ ישראל, עד שזוכה על ידי זה גם כן לעלות מדרגה לדרגה בעבודת ה', אך הכיסופין צריכין להיות באמת לאמיתו, דהיינו שבעת שמוצא שעת הכושר להוציא מחשבתו אל הפועל, אזי ישבר כל המניעות, עד שיבוא בפועל ממש לארץ ישראל, וזהו עיקר נצחון המלחמה כנ"ל, אך קודם שזוכה לזה, אז אף על פי כן על ידי הכיסופין האמתיים לבד נמשך עליו גם כן קדושת ארץ ישראל."¹¹

הנסיון - ארץ ישראל

"כי עתה בזה הזמן הנסיון הגדול, ומניעה היותר גדולה מדרכי הקדושה כראוי, היא ארץ ישראל. וכמו שאמר רבינו ז"ל, ומובא בתורה כ'. כי היום המניעות הגדולות מארץ ישראל, הם מוציאי דיבת הארץ ולא הים. וכמו שאמר רבינו ז"ל על עצמו, כשהאדם כבר מדלג על הכל, עוד צריך לעמוד בנסיון שלא לחלוק עליו כלל חס ושלום. וכן היום הנסיון לכל הוא שלא לחלוק כלל חס ושלום, על הנסיעה מכל בני ישראל על ארץ ישראל. ושיתפללו היום על הצדיקים שיחשקו לארץ ישראל כראוי, כמובא בתורה קנ"ה. וכן להתפלל על אנ"ש היום שישתוקקו כולם לארץ ישראל."¹²

המונעים מארץ ישראל

"האויבים המונעים מארץ ישראל, שהם הטמאים לגמרי, שמוכרח למחותם, ולהכריתם בחרב וקטלא, כמבואר בפנים."⁹

ישראל אמיתי

"בהמבואר מדבריו הקדושים, שאין ביכולת להיותבשם ישראל האמיתי, זולת בארץ הנבחר לזה, מבואר לפי זה גם בשם ארץ ישראל בעצמו, שנקראה כן בפי חכמינו ז"ל, כי היא לבד הארץ אשר לישראל."

אור רבינו הקדוש

"כמו שאין ביכולת לקבל מאדמו"ר ז"ל, זולת באמצעות מוהר"ת ז"ל, כי בו לבד נשפע מנשמת ודעת רבינו ז"ל להיות ביכולת לקבל מאתו. כן בעניין ארץ ישראל, כי בה לבד נשפע וניתן מאור ודעת אדמו"ר ז"ל, להיות ביכולת לקבל מאיתו."⁹

1. דברים י"א - י"ב. 2. ברכות ה - א. 3. קיצור ליקו"מ - ח. 4. חיי"מ ט"ז. 5. ימי מוהר"ת - חלק שני הקדמה. 6. קיצור ליקו"מ ט"ז. 7. שו"ת חתם סופר קובץ תשובות סימן כ"ו. 8. ישעיהו פרק ג - ג, מיכה פרק ד - ב. 9. ביאור הליקוטים. 10. בינה לעיתים - חלק ב. 11. פפראות לחכמה, וע"ש אריכות גדולה בענין חשיבות הכיסופים לא"י. 12. ביאור הליקוטים בסוף.

השראת השכינה או ח"ו מושב ליצים!!!

מדברי ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל:

היינו שהיו כאן ג' סוגים: א. נחש - רע גמור. ב. עץ הדעת - מעורב טוב ורע. ג. חוה - שלימות הקדושה. היינו שהנחש הרע הגמור, לא היה מסוגל לגשת לחוה, שהיא שלימות הקדושה, אלא על ידי אמצעי של עץ הדעת טוב ורע.

והנה דיבור לשון הרע, הוא רע גמור, שיש בו איסורים חמורים, מדאורייתא ממש. ויש שאמנם אינו רע גמור, אבל מעורב בו טוב ורע, היינו לא לשון הרע ממש, אלא סוג דיבורים כאלו שהם מעורבים מטוב ומרע.

טוב גמור - הוא תורה ותפילה. רע גמור - הוא דיבורים רעים ואסורים, והנחש לא היה יכול לפתות את חוה ברע גמור, ופיתה תחילה בטוב ורע.

ולעובדא למעשה: היצר הרע לא יכול בשום אופן לגשת אל האדם ולפתותו, שידבר דיבורים אסורים ממש, לכן בתחילת פיתוי, הוא מסיתו שידבר דיבורים סתם, חדשות, פוליטיק, עיתונים וכו', שאינם רע גמור ממש, ומה נשתלשל ונהיה רע גמור ממש רחמנא ליצלן, ומה

נעשה פגם הברית ממש, ה' ירחם.

כשיושבים שני אנשים, ולא מדברים בתורה וביראת שמים, הרי זה מושב ליצים, שעל פי הלכה אסור לעמוד לידם, וצריכים להתרחק מהם. כלומר, אם הם מדברים תורה, אזי כבר השכינה עמם, ומצווה לעמוד שם, ולהאזין לכל הגה היוצא מפיהם. וכל רגע נוסף שעומדים שם גורמים נחת רוח לשכינה. ואם אין שם תורה, צריכים להתרחק מהם ולברוח כמפני האש, ואסור לעמוד שם לרגע אחד.

ואם דיבורם הוא רק לא בתורה ויראת שמים, גם אם אין דיבורם דברים האסורים, הרי זה כבר מושב ליצים, וצריכים לברוח ממש.

ועל זה כתב רבינו בתורה הזאת, (תורה י"ט) "שזה בלא זה אפשר", היינו לשון הקודש ללא שמירת הברית, או להיפך - אי אפשר להיות במציאות.

והנה כשהנחש הסית את חוה, והשפיע עליה לאכול מעץ הדעת טוב ורע, לא היה יכול לגשת אליה, כי "חוה" היא שלימות לשון הקודש - "קדושה בתכלית", ועץ הדעת היה "מעורב טוב ורע". והנחש הוא "רע הגמור".

כְּשֶׁהִתְחִיל הַתּוֹרָה

תְּשֻׁעָה תְּקוּנוֹ, (תו"כ)

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת כְּדָרְכּוֹ תְּמִיד, דְּהֵינּוּ סְמוּךְ לַתְּחִלַּת הַלְּלוּת הַשְּׂיִכָּה לַיּוֹם שְׁנֵי דְרָאשׁ הַשָּׁנָה, וְכָבֵד חֲשָׁךְ הַיּוֹם, וְאֵינִי יִשְׁבְּתִי סְמוּךְ מְאֹד אֵלָיו, וְהִסְתַּכַּלְתִּי בּוֹ, וְרֵאִיתִי שְׂאֵמֶר הַתְּבוּת תְּשֻׁעָה תְּקוּנוֹ יְקִירִין אֲתַמְסְרִין לְדַקְנָא בְּכַחוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד מְאֹד עַד מְצוֹי הַנְּפֶשׁ, וּבְאִימָה, וְיִרְאָה, וּרְתַתּוּ וְזִיעַ, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר, וְתַפְסֵ אֶת זְקָנוֹ כְּפָה פְּעָמִים בְּכַחוֹת גְּדוּלוֹת. וְאֵי אֶפְשָׁר לְצִיר זֹאת בְּכַתֵּב, וְכָבֵד מְבַאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר שְׂאֵמֶר שְׂקֶדֶם שֶׁהוּא מוֹצִיא מִפִּי הַתְּבָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַתּוֹרָה נְדָמָה לוֹ שֶׁתִּצָּא נִפְשׁוֹ, וְכֵן בְּתְבָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ וְאֶצֶל הַתּוֹרָה הַזֹּאת רֵאִיתִי זֹאת בְּעֵינַי עֶצֶם מְסִירַת נִפְשׁוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר.

(חיי מוהר"ן - ט"ו)

לחדד את השכל

מה אמרה הצדקת אדל בת רבינו לפני פטירתה?

התשובה משבוע שעבר: אדל בת רבינו נפטרה בשנת תרי"ד בגיל 68 (-נולדה בשנת תקמ"ז) (גידולי הנחל כ"ח)

סיפור

עולם-הבא, למכירה?

שלוש מאות רובל-כסף שלשל הזוכה הנרגש, כשליבו הולם בחזקה, לידיו הצדיק בעד חלקו לעולם הבא וקנה ממנו בקנא"ס אליבא דדינא. נטל הצדיק בידיו הקדושות את שלוש-מאות-הרובלים ונתן אותם לאנשי העיר להקים בעיר מקוה-טהרה לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

מהרו אנשי העיר לעשות כן ותוך זמן קצר היה המקוה בנוי לתפארה.

(ספר מפעלות הצדיקים)

הצדיק האזין לדבריהם בריכוז ומשסיימו את דבריהם הנוגים ענה ואמר: "אפשר יש בכם איש אחד אמיד שירצה לקנות עולם הבא שלי המוכן לי מעת אשר נולדתי עד היום?"

כרעם בעיצומו של יום קיץ נחתה ההכרזה הנדירה והעצומה. כולם היו המומים ונרעשים והנה בא והתייצב לפני הרבי איש עשיר כשכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו חלים ורועדים מעוצם המעמד. כל מילה בעולם לא תוכל לתאר אפס קצהה של זכיה נוראה ובלתי נתפסת שכזו! היש מאושר ממנו???

עם אחת בא הרב הצדיק ר' מנחם נחום מטשארנאביל לעיר קטנה ואנשים בה מעט ורצה לטבול במקוה. שאל לאנשי המקום ובירר "איה המקוה? התראו לי את מקומו?" בפנים נפולות ועיניים מלאות צער אמרו התושבים לצדיק: "לא נמצא בכאן שום מקוה, כי מקום זה גבוה מאוד והעיר על הר יושבת וצריך לזה ממון הרבה למימון ההוצאות לחפור בעומק רב ולמצוא שם מים או מעיין שיוכלו לעשות מקוה טהורה כדת. אך דא עקא, אנשי העיר עניים המה ואין בידם להוציא הדבר מכח אל הפועל"

השבוע מתחילים ארבעים יום לפני פורים ומתחילים לצעוק:

"הצילוני מקליפת המן עמלק, וזכני לקדושת מרדכי ואסתר"

"מוהרנ"ת אמר פעם לפני פורים אם מבקשים שלושים לפני פורים "הצילוני מקליפת המן עמלק"

אפשר לראות את מרדכי הצדיק בשעת קריאת המגילה!

מה בדיוק היתה כוונתו אם רואים את מרדכי בפועל, או אם מקבלים השגה בקדושת הפורים זה איני יודע... אך פירושים שונים אפשר לומר ובכלל במקום שאינו פוגע בשולחן-ערוך אפשר לומר מה שרוצים. ואקוה שמוהרנ"ת לא יהיה "ברוגז" אם לא ירדתי לעומק דעתו... אך אל תעמידוני במבחן בענין זה... כי יתכן שמישהו יתפלל ולא יראה אותו... וכן גם יתכן שיהיה לו דמיון שראה אותו וזה גרוע יותר..."

ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל

חודש שבט - ש'נשמע ב'שורות ט'ובות

הי' קורין לכלה נינפי נגד חודש שבט שבזה החודש צריך האדם לברר א"ע בתאות אכיל), ואח"כ בא הדיבור למעשה - שנברא עולם העשי' שהוא עולם התחתון. וההתחדשות נקרא חודש שבט, והיא ואתא בגמ' הכלה הופכת את פני' ואוכלת, (פרי צדיק)

טבע חודש שבט

וצר בהם דלי בעולם, רומז לתורה שנאמר (במדבר כ"ד) יזל מים מדליו, והיינו שניתן זה בטבע המזל להתהפך בכח התורה, ובמדרש תנחומא (פי' האזינו) ומזין עליו מים טהורים דלי, עיי"ש, והוא כעין מי חטאת המתהפך מטומאה לטהרה. ושבט בעולם, היינו שזמן חודש שבט מסוגל לזה שכל איש ואיש אפי' שעדיין בריחוק מקום יכול לבוא לבחי' זו להיות נקרא צדיק אוכל לשובע נפשו. ולפי סדר הדגלים מיוחס החודש הזה לאשר שנתברך בשמן שיש בו ג"כ ענין הטהפכות, שהרי שמן מחכים אף שזית משכה, ומשום דע"י כתישה נשתנה ונתהפך מרע לטוב. וכן הוא באדם, ע"י ביטוש וכתישה וכמ"ש הזוה"ק האי אעא דלא סליק ב'י נהורא מבטשין ל'י כן גופא דלא סליק ב'י נהורא דנשמטא. וקרקבן או המסס בנפש, שעיניו לברר המאכל לדחות הפסולת לחוץ וחלקי הזן משלח לכבד ומשם ללב עד שנהפך ליתן חיים באוכל, והכל ענין אחד.

(שם משמאל - פרשת וארא)

בשבת, ברכה וקללה הברכה היא לנו אם שמעו בשבת סם חיים, והקללה אם לא תשמעו ר"ל וסרתם מן הדרך נמצא ח"ו אתם כמוהם וגם לכם הוא ח"ו סמא דמומא: (תפארת יהונתן על דברים י"א - כ"ו)

שבט - שבט ותוכחת מוסר

ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש דבר משה כו'. הענין שנתפרש כאן באיזה חודש, כי חודש שבט מורה על שבט ותוכחת מוסר, וכתוב שבט ותוכחת יתן חכמה, ונתן משה רבינו ע"ה עצה שיכנסו את עצמם שכתוב 'אם לא לא בריתי כו', וזה שנאמר 'יראת ה' מוסר חכמה', כי יש מוסר על פי יסורין חס ושלום, ודברי תורה גם כן נקראים מוסר, כמו שכתוב 'קחו מוסרי', כי מדברי תורה יוכל גם כן האדם להתייסר, 'ואשרי הגבר אשר תיטרינה, ומתורתך תלמדנו', וז"ש 'ראשית חכמה יראת ה', שכל טוב לכל עושיהם, פירוש שזה חכמה, ושכל טוב לאדם, שיכניס את עצמו בדברי תורה, ועל ידה ינצל מכל רע.

(מי השילוח - פרשת דברים)

מעלת שבת ראש חודש

והנה בראש חודש יש עליה לשכינה וגם נפש יתירה ובשבת יש עליה יתירה לשכינה ונשמה יתירה וזה מבוא לאדם לעשות תשובה שלימה, והנה כשראש חודש חל להיות בשבת אזי יש עליה גדולה לשכינה מאד מאד ונעשה יחוד גדול בעולמות העליונים יותר כפולה ומכופלת משהיה ראש חודש בחול ועל ידי כן יכולים כל בשר לנתק את עצמם מהגשמיות לחזור בתשובה שלימה יותר משאר ראשי חודשים. וזה מדי חודש בחודשו ומדי שבת בשבתו דהיינו כשיחול ראש חודש בשבת אזי יבוא כל בשר להשתחוות לפני לפי שהקדושה יהיה גדולה עד למאד מאד ויהיה התעוררות התשובה בכל בשר.

(מאור ושמש - משפטים)

חודש שבט נוצר באות צדיק

וזה ענין חודש שבט שנוצר באות צדיק. (כמבואר בספר היצירה) לתקן במדת צדיק יסוד עולם, וכמו שאמרנו שכל החודש בפרשיות שובבי"ם, שבהם הזמן לתקן הפגם במדה זו. ואז הזמן לזכות לקדושת הארץ, שיהיה האכילה מתמצית קדושת ארץ ישראל, וכמו לעתיד שתתפשט קדושת ארץ ישראל בכל העולם. ויכולים לזכות שתתפשט קדושת ארץ ישראל בכל משכן ישראל, כמו שנאמר ופרכת ימה וגו', ועל כן בשבט ראש השנה לאילן והטעם שיצאו רוב גשמי השנה בארץ ישראל, ובא זמן חנטת הפירות. ובחוץ לארץ אף שיבאו אחר כך הגשמים מכל מקום עיקר הזמן לזכות לתמצית ארץ ישראל שיהיה האכילה בקדושה הוא בשבט, ועל כן נוהגין לאכול מפירות האילן ב"ו בשבט:

אומן ערב ראש חודש שבט

ואחר כן נסעתי אחר חצות היום לנסע לאומאן על ערב ראש חודש שבט, שיהיה ממשמש לבוא ביום שלישי, וקאתי לכפר רוסאשי, ונתגועו הסוסיים, ואמר הערל ששנפטר לנו עגלה אחרת, והיינו בהולים ונחפזים מאד מאד, כי היום יכד מאד, ולמחרתו הוא ערב ראש חודש, שיהייתי אץ ובהול מאד להיות שם על ציון הקדוש בתוך אנשי שלומנו כדרךנו בכל שנה ושנה, מיום הסתלקותו להיות באומאן על ציון שלו הקדוש בערב ראש חודש שבט, על כן הייתי בהול מאד מאד, והשם יתברך הזמין לנו עגל אָחַד, והכבדתי לתן לו כמו שחפץ יו"ד והובים, שניעמיד אותנו לאומאן בערב, ונסעתי עמו אני ורבי קנדיל:

(ימי מוהרנ"ת - חלק שני - כ"א)

תוכחת משה רבינו התחיל בראש חודש שבט

באחד לחודש הזה דבר משה לישראל את משנה התורה, הוא ספר דברים - בערב ה'י' ב'א' ב'א' ב'א' מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר וגו'. שם הוכיחם על כל אשר מרו את פי ה' בארבעים שנה שהיו במדבר, שם חזר ושנה להם הרבה מן המצוות שכבר נאמרו בהר סיני ובאהל מועד, וגם באר להם מצוות חדשות שעדין לא נאמרו להם, וכן נתן להם את הברכות והקללות ויכינם לבוא לרשת את ארצם, ויברך אותם לפני מותו:

שלישם וששה יום דבר משה את כל הדברים האלה אל כל ישראל, באחד בשבט התחיל, ובשבעה באדר השלים. לכן אמרו חכמים האחרונים, משול אחד בשבט כיום מתן תורה. בששי בסיון נתנה תורה לישראל ואותו היום מסוגל לקבלת עול תורה ומצוות, בכל שנה, אף באחד בשבט נפתחים בלבות ישראל מעינות חדשים של תורה, כיון שבו ביום נתן לישראל משנה תורה, וכל הימים האלה שבין אחד בשבט ל' באדר, מסוגלים לזכות בהם לכח התחדשות בעסק התורה והמצוה.

(התודעה - פרק שלשה עשר)

ראש חודש שבט בשבת היה

ועוד נראה לבאר דהנה כתיב לעיל פרשת ואלה הדברים בעשתי עשר חודש והוא שבט, באחד לחודש דיבר משה וגומר, הואיל משה באר התורה הזאת לאמר, נמצא דבאחד בשבט אמר לישראל כל דברי מוסר ותוכחה של משנה תורה, גם ראה אנוכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, ומשה מת ב' באדר של אחריו, וז' באדר היה באותו זמן בשבת, כידוע נמצא ר"ח אדר באחד בשבת, ור"ח שבט שלפניו בשבת, ושבת לישראל הוא סם חיים, ולאומות העולם הוא סמא דמומא, כמאמר חז"ל עובד כוכבים ומזלות ששבת חייב מיתה, נמצא ע"י שבת בא לו מיתה, וממילא הוא סם המות, ולזה הוא אומר ראה אנכי נתן לפניכם היום דייקא

לקוטי מוהר"ן

תורה כ'

מי שרוצה לעלות מדרגה לדרגה ולהיות איש ישראל באמת,

אי אפשר כי אם על ידי קדושת ארץ-ישראל.